

(1434) “रूप रूपक्रियायाम्” (X-चुरादि:-1933. अक. सेट्. उभ.)

अदन्तः ।

‘रूपक्रिया=राजमुद्रादिरूपस्य करणम् ।

‘—रूपदर्शनम् वा’ इति क्षीरस्वामी ।

रूपकः-पिका, रुरूपयिषकः-पिका, रूपयिता-त्री, रुरूपयिषिता-त्री;
इत्यादीनि समस्तान्यपि रूपाणि चौरादिकगूरयतिवत् (418) ज्ञेयानि ।
¹रूप्यम्, ²रूपकम् ।

(1435) “रूष हिंसार्थः” (I-भ्वादि:-678. सक. सेट्. पर.)

“—‘रूष भूषायाम्’ इति मुधाकरः ।” इति मुधाकरपाठत्वेन मा. धा.
वृत्तिः । ‘—आलेपने इत्येके’ इति धा. का. (1-86) । सि. कौमुद्यां
तु स्वतन्त्रेण पठ्यते । क्षीरतरङ्गिण्याम् अयं घातुः न दृश्यते ।

रूषकः-पिका, रूषकः-पिका, रुरूषिषकः-पिका, रोरूषकः-पिका;
रूषिता-त्री, रूषयिता-त्री, रुरूषिषिता-त्री, रोरूषिता-त्री;
इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिकचूपतिवत् (552) ज्ञेयानि । कर्मणि
क्तप्रत्यये—^Aरूषितः इति ।

(1436) “रेकृ शङ्कायाम्” (I-भ्वादि:-80. अक. सेट्. आत्म.)

“आङ्पूर्वः संशये ; ‘आरेकं संशयं प्राहुः—’ इति वचनात् ।” इति
मा. धा. वृत्तिः ।

रेककः-किका, रेककः-किका, रिरिकिषकः-पिका, रेरिककः-किका ;

1. ‘अचो यत्’ (3-1-97) इति यत्प्रत्ययः । रूप्यम् = राजकीया द्रव्यादिरूपा मुद्रा ।
स्वार्थे कनि रूप्यकम् इत्यपि साधुः ।

2. ‘क्वुन् शिल्पिसंज्ञयोः—’ [द. उ. 3.5] इति संज्ञायां क्वुन् । यद्वाऽत्र
‘लिङ्गमशिष्यं लोकाभ्रितत्वात् लिङ्गस्य’ इति शाब्दिकमर्यादाश्रयणात् ‘संज्ञायाम्’
(3-3-109) इति ष्वुलि स्त्र्यधिकारविहित्वेऽपि नपुंसकलिङ्गत्वं बोध्यम् ।
रूपकम् = अर्थालङ्कारभेदः, नाटकादि च । नाटकादौ तु बोध्ये दर्शनार्थकत्वम्,
अन्यत्र मुद्रार्थकत्वमिति विशेषः ।

A. ‘..... खेदं च मूषसि कृपारसरूषितात्मन् ।’ धा. का. 1.86.